

Temat: **Demoniczna Lady M.**

1. Proszę przeanalizować wyznania bohaterki z różnych momentów jej życia.

Praca z tekstem lektury – proszę uzupełnić tabelę (karta pracy 1.).

2. Podsumowanie zapisów w tabeli prowadzi do konkluzji, że Lady Makbet została naznaczona złem, nie ukrywa swoich zamiarów, nie przeraża jej mąż-zbrodniarz. Widoczna jest jej odmienność na tle innych kobiecych postaci literackich.

3. Proszę zwrócić uwagę na podobieństwo wypowiedzi Makbeta i Lady Makbet. - fragment książki Stephena Greenblatta *Shakespeare. Stwarzanie świata* – tekstu na temat relacji pary małżeńskiej w utworze (tekst 1.).

Proszę uzupełnić w karcie pracy cytaty dowodzące podobieństwa obojga bohaterów (karta pracy 2.).

4. Czy dostrzegacie związek kondycji psychicznej postaci szekspirowskich z trapiącymi ich dolegliwościami fizycznymi? Przeczytajcie fragment artykułu *Szekspir pomoże zrozumieć pacjenta* (tekst 2.) i wyszukajcie podobnych analogii w *Makbecie*.

5. Tekst 1.

Intymność małżeńska [...] w *Makbecie* jest wręcz przerażająca. To chyba jedyne miejsce u Shakespeare'a, gdzie mąż i żona mówią do siebie czule, jak prawdziwe małżeństwo. „Ptaszku mój”, zwraca się Makbet do żony, zatajając przed nią, co zrobił – a tak się składa, że właśnie zaplanował morderstwo swego przyjaciela Banka – by tym bardziej go podziwiała, gdy zbrodnia się dokona. Podczas upiornej wieczerzy, kiedy Makbet zaczyna krzyczeć, jako jedyny widząc na swym tronie zakrwawionego Banka, lojalna żona usiłuje go usprawiedliwić [...], po czym na stronie każe mu się wziąć w garść: „Co z ciebie za mężczyzna?”.

Drwina o na poły seksualnym podtekście to struna, w którą Lady Makbet uderza raz po raz, główne narzędzie, dzięki któremu popycha swego niezdecydowanego męża do zabicia króla [...]. Jeżeli te szyderstwa odnoszą skutek, to przede wszystkim dlatego, że małżonkowie znają swe najtajniejsze lęki i żądze i potrafią na nich zagrać, spotykając się na wspólnym gruncie celowej, morderczej zaciekłości.

[...] w całej relacji Makbeta z żoną najbardziej zdumiewa, jak dalece jedno zamieszkuje umysł drugiego. Kiedy widzimy Lady Makbet po raz pierwszy, czyta ona list od męża, w którym ten opisuje spotkanie z wiedźmami i ich przepowiednię, że zostanie królem [...]. Makbet wprost nie może się doczekać powrotu do domu, żeby jak najprędzej podzielić się z żoną tym, co usłyszał. Ona zaś nie tylko od razu podejmuje fantastyczny zamysł, lecz niemal jednym tchem zaczyna snuć rozważania o charakterze męża [...]. Intensywność tej refleksji, sposób, w jaki prosta początkowo obserwacja niemal od razu zamienia się w coś mdląco skomplikowanego, dobitnie dowodzi, że żona bez trudu podąża pokrętnymi ścieżkami męzkowskich myśli i uczuć. I na odwrót, to zrozumienie budzi w niej potrzebę przekazania mu, co sama czuje.

Stephen Greenblatt, *Shakespeare. Stwarzanie świata*, Warszawa 2007, s. 130–132.

6. Tekst 2.

Najnowsze badania sugerują, aby lekarze sięgnęli po dzieła Szekspira i dokładnie zgłębili ich treści. To, jak donoszą naukowcy, może pomóc lekarzom zrozumieć ich pacjentów i związek między emocjami a chorobą.

Doktor Kenneth Heaton, emerytowany gastroenterolog, podkreśla, że wielu lekarzy nie zdaje sobie sprawy, jak duży wpływ na dolegliwości fizyczne ma kondycja

psychiczna pacjenta. Naukowiec zauważył, że związek między tym, co fizyczne, a tym, co emocjonalne, idealnie ilustrują prace Szekspira. Doktor Heaton, specjalizujący się również w XVI-wiecznej literaturze, przestudiował dokładnie 42 największe dzieła brytyjskiego dramaturga pod kątem opisów zjawisk psychologicznych. Znalazł tam dziesiątki przykładów, jakie fizyczne objawy towarzyszą cierpieniu emocjonalnemu.

Dla przykładu Hamlet z żalu po zmarłym ojcu odczuwa ogromne zmęczenie; na skutek szoku Julia odczuwa dreszcze. Naukowiec zwraca również uwagę, jak cierpienie psychiczne wpływa chociażby na przytępienie zmysłów. – Wielu lekarzy niechętnie łączy fizyczne dolegliwości z ludzkimi emocjami i stanem psychicznym pacjentów, a to powoduje opóźnienia w diagnozie, a nawet niewłaściwe leczenie schorzenia – dr Heaton wyjaśnił na łamach gazety „Medical Humanities”, która opublikowała badania. – Dzięki studiowaniu dzieł Szekspira lekarze będą mogli być lepsi i bardziej skuteczni w swojej pracy – dodał.

Szekspir pomoże zrozumieć pacjenta, „Newsweek” 2011, nr 48.

Praca domowa

Napisz rozprawkę na temat: „Czy Lady Makbet jest bohaterką tragiczną?”.

Karta pracy 1.

Lady Makbet – *femme fatale*

Przeanalizuj i zinterpretuj wypowiedzi bohaterki z różnych momentów jej życia.

Moment akcji utworu	Znaczące słowa Lady Makbet	Interpretacja zachowania bohaterki
Lady Makbet czyta list od męża.	<i>Boję się jednak, czy z twoją naturą, / Którą przepaja mleko łagodności, / Będziesz osiągał cel najkrótszą drogą. / Owszem, nieobce ci sny o potędze / I masz ambicję, ale ci brakuje / Instynktu walki, drapieżności, zła.</i>	
Lady Makbet wyrzeka się swej niewieściej natury.	<i>Przybądźcie, duchy, które podżegacie / Myśli do zbrodni; odbierzcie mi płęć. / Chcę być bezwzględna do ostateczności.</i>	
Żona udziela pierwszych wskazówek mężowi.	<i>Aby przechytrzyć świat, bierz z niego przykład: / Maskuj się – zalsnij pogodą na twarzy, / Promieniuj ciepłem, brzmij przyjaznym tonem. / Bądź jak niewinny kwiat, a jednocześnie / Bądź wężem pod nim. [...] / Pozostaw wszystko mnie.</i>	

<p>Lady Makbet widzi w mężu tchórza.</p>	<p><i>Widzę, że twoja niedawna nadzieja / Była nietrzeźwa i zmorzył ją sen. [...] / To właśnie w tej woli / Byłeś człowiekiem!</i></p> <p><i>Gdzie twoje męstwo?! Daj mi te sztylety. / Śpiący i zmarli to tylko obrazy. / Bać się malowanego diabła!... / Dzieckiem / Jesteś? [...] / Popatrz, mam teraz już ręce jak ty. / Lecz błędąc na taki widok to wstyd.</i></p>	
<p>Wspólniczka w zbrodni omdlewa na wieść o zabójstwie Duncana.</p>	<p><i>Niech mi pomoże kto stąd odejść... Słabnę...</i></p>	
<p>Makbet wyprawia ucztę na królewskim dworze. Zjawia mu się duch Banqua.</p>	<p><i>Panuj nad sobą! Bądź mężczyzną! [...] / O, te niewidy, które przyprawiają / o dygot serca i ciarki na plecach / (Te puste strachy) – to dobre u dzieci, / Wsłuchanych w bajdy snute przy kominku / Zimową porą. / Lecz u ciebie? Wstydź się ! / Czemu wytrzeszczasz tak wzrok? Masz przed sobą / Jedynie krzesło.</i></p>	
<p>Choroba Lady Makbet.</p>	<p><i>Co jest z tymi rękami? Czemu nie można ich domyc? [...] / I wciąż ten zapach krwi... Nic go nie zabije, żadne / wonności Arabii, a przecież ręka tak mała... O-o-och!</i></p>	
<p>Śmierć Lady Makbet.</p>	<p>–</p>	

